

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

nyelvszemle : negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 nyelvcsere : negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— október 13.

(Mit főznek Bécsben?) Bécs városában ebben a pillanatban ebédet főznek a magyaroknak. Bécsi konyha nem való a magyar gyomrának, de azért nem lesz az magyaros étlap, a melyet élénk terjesztenek. Már a tálalás is furcsa. Ebéd előtt tálalták fel a szeptember 23-iki tekele levest, most szolgálnak a tulajdonképeni eledelekkel. Az újfent kinevezendő főszakács, Fejérváry Géza báró gondoskodik egy kis patkányméregről, hogy annál jobban essék az ebéd Árpád ivadékának. A választók elé terjesztendő fogások (valódi bécsi fogások) lennének aztán! A választási reform, a megyei tisztviselők kinevezése és a magyar szellemű népoktatási törvény. Mind igen szép dolgok, csak hogy megvannak az alkotmányvédő többség programjában is. A különbség az, hogy Fejérváryék a nemzeti jogok nélkül, a vezényszó elvetéseért cserébe kínálják, az ellenzék ellenben ezekkel együtt és szoros kapcsolatban szolgál velők. A mit tehát Bécsben kutyvasztanak, az tisztára nem egyéb, mint az Ézsau ösmeretes tál lenesése, melyért a nemzet ezeréves örökségét kellene elkótyavetyélnünk. Egye meg, a ki látta, már azért sem kérünk belőle, mert elvégre mégsem kapnók meg Bécsből, amit kínálnak. Mert hát: „Pajtás ne higgy a németnek” sat.

(Bach huszárok a látóhatáron.) A mi pedig a kinevezett megyei tisztviselőket illeti, azoból már éppen nem kérünk, nem hogy nemzeti vívmánynak fogadják el. Látjuk, hogy a nemzeti küzdelem ereje most is a vármegye ellenállásának szívóságában rejlik. Hová lennének, ha a vármegyei tisztviselőket is Bécsből rángatnák ama bizonyos dróton? Ha pedig a kinevezett vármegyei tisztviselők is kitartanának a nemzet jogai mellett, akkor egyszerűen mellőznék őket és beözönlénének a cseh, morva és egyéb beaenterek, a kik ugy is kedves emlékeztünkben élnek a Bach-korszak óta. Ezzel a „vívmánnyal” ugyan nem sok szavazatot nyer Fejérváry a választások alatt!

(Nem akarásnak nyögés a vége.) I. Károly angol király minisztere, Stafford, hóbérbárd alatt mutat ki a királynak adott gonosz tanácsokért, melyekkel az angol alkotmányt fel akarta forgatni. Deák Ferenc indítványára meg az 1840—44-iki rendi országgyűlésünk, illetőleg annak követi tálalja, mikor a büntető-törvénykönyvi javaslatot tárgyalta, a hűtlenség súlyos büntetettének

egyik esetét állapította meg azt, ha valaki valamely alkotmányos jogot erőhatalommal felforgató királyi rendelet kiadása vagy végrehajtásában akár egyenesen és határozottan kijelentett tanácsosai, akár tettelegesen teljesítéssel részt vesz. Nem is volna kár gondolkozni. Deák politikai és büntetőjogi feltevéseivel. Vagy hiszen a mit a külföldi gazdaságnak tekint, azt Bécsben udvar- és kormány képességek nevezik. Nem a bazaar-ot akasztják fel, hanem még inkább ordót akasztanak a nyakába.

A rövidlátók.

— okt. 13.

A régi emberek mondása szerint, a kit az Isten meg akar verni, előbb elveszi az eszét, aztán vaksággal sujtja. Egy kissé erős mondás, de nagyon találó az osztrák vezető politikusok nagy részére s sokra azok közül az idegen tanácsosok közül, a kik Ő felségét körülveszik.

Vakok, vagy legalább is rövidlátók, nem akarják belátni, mi történnik körülöttük. Visszaképzelik magukat a századokkal ezelőtti időkbe, mintha a világ ma is ott állana, mintha nem volna haladás sehol semmi.

Valósággal örjöngenek az osztrák birodalmi eszmékért. Azt hiszik, hogy Ausztria kétfejű sasos szárnyai alá egy rakásra oda lehetne gyurni a cseheket, morvákat, lengyeleket, horvátokat s akadnak közöttük, a kiket ma is kísért Magyarország minél szorosabb csatolásának rögeszméje.

Nem látják ezek az urak, hogy mik történnék körülöttük. Cseh- és Morvaország rég esküdt ellensége Ausztriának. A Csehországban folyó események elég ismeretesek. Nem is csinálnak titkot belőle, hogy nekik nem kell Ausztria, ők megakarják teremteni a külön cseh királyságot s lesve-lesik az alkalmat, hogy függetlenítsék magukat s elszakadjanak Ausztriától. Brünben az osztrákok elleni gyűlölet utcai tüntetésekben nyilvánul s az azok elfojtására küldött katonaság nem igen ontja a polgár vért, egy-egy század katonafegyver használatának alig van annyi eredménye, mintha egy szakasz rendőr megy neki a tömegnek.

A lengyelek sohasem nyugodtak belé Lengyelország felosztásába s hősiiesen ontják véréket minden szabadságharcban, mert biznak saját feltámasztásukban.

A horvátok csak a napokban mondták ki, hogy nekik nem kell Ausztria, csatlakoznak a magyarok mozgalmához s követelik Dalmácia visszacsatolását.

Nos tisztelt osztrák titkos és nyílt fejű tanácsos urak, ezekből a tartományokból és ezekből a nemzetiségekből akarják összetartani ezt a híres osztrák birodalmat. Ha nem teljesen vakok, ha tud látnak az orrukon, be kell hogy lássák, hogy ez a tákolmány sokáig nem tartható össze, az első kedvező fuvalomra szétesik és akkor Lueger ur és osztrák társai egymás nyakába borulhatnak s elénekelhetik kedves dalukat, a porosz „Wacht am Rheint”, a melyik azonban szintén nem Ausztria, hanem az imádott nagy Német birodalom dicsőségét zengi.

És ha csepp esze volna annak a néhány osztrák vezérférfinak és főhercegnek, a kik a kuliszák mögött titokban a dolgokat rendezik, már rég be kellett volna látniok, hogy a Habsburg-ház trónját csak úgy szilárdíthatják meg, ha a birodalom súlypontját Budapestre helyezik át s minden törekvésükkel azon lesznek, hogy erősítsék a magyar birodalmat, a mely királyhű, egységes, szilárd, mert nagyon könnyen megismétlődhetik az a Mária Terézia korabeli pozsonyi országgyűlési jelenet, hogy a királyi-ház valamelyik tagja kénytelen lesz a „hű” magyarokhoz menekülni, akkor, a mikor mindenki elhagyta.

Bánffy Dezső báró, az egyesült ellenzék egyik vezére a megmondhatója, hogy mennyit kell a csak némileg is hazafias miniszterelnököknek és a magyar minisztereknek küzdeni annak a néhány osztrák miniszternek és tanácsosnak Magyarország ügyeibe való folytonos jogtalan beavatkozása ellen. Ő és volt miniszter társai, ma koalíciós vezérek Wlassics, Darányi sat. a megmondhatója, mennyi küzdelem és milyen nehézségek árán sikerült kieszközölni azt az „és-t”, a „fő- és székváros-t”, a tiz szobrot és egyéb apróságokat. Ők a megmondhatója, miért kellett megszületni a hirhedt „ischli klauluzának” és sok ilyen dolognak.

Akkor vádolta az ellenzék és a nemzeti közvélemény egy tévesen informált része a minisztereket. Mondják meg Bánffy Dezsőék, igazak, jogosak voltak-e ezek a vádak?

Jogosak voltak, de menthetők az

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi

által, hogy igyekeztek legalább a *látogatás megmentésére*. A míg lehet. ne jöjjön nyilvánosságra az a tény, hogy Magyarországnak alkotmánya csak addig érvényes, a meddig az Ausztriának és az osztrák császárnak kedvez.

A Tiszák és Fejérváryak nyílt hazaárulása, az osztrák abszolútizmus szögének a zsákból való kibukkanása változtattak a helyzeten. Az egyesült ellenzéknek köteleossége az idegen befolyások elhárítása, köteleossége továbbá, hogy Ausztria rövidlátó szemeit megoperálván, megmutassa néki a valódi helyzetet. Ez a helyzet pedig annak bizonyossága, hogy Magyarország ezentúl nem lesz Ausztria gyarmata, hanem független ország, mely maga által és magáért kíván létezni.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 13.

A politikai világot ma Fejérváry Géza báró miniszterelnök audienciája és a várható királyi döntés érdekelte. — Délig azonban egyetlen hír sem érkezett Bécsből s így a politikusok csak a kormány környezetéből kiszivárgott információkra építhették kombinációkat. Bizonyosra veszik politikai körökben, hogy a kormány okvetlen megkapja újból való kinevezését. Gazdag programmal és azzal a tervvel fog a politikai arénára lépni, az újonnan kinevezett kormány, hogy most már parlamenti többséget is szerezhet magának. Persze ezt a félhivatalos kürtöli világgá.

Kossuth és Andrássy.

Kossuth Ferenc ma délelőtt érintkezett Andrássy Gyula gróffal és Bánffy Dezső báróval, megvitatta velük a politikai helyzetet, de a vezérlőbizottság összehívása iránt nem tesz intézkedést mindaddig, míg a kormány kinevezése hivatalosan közzé nem tétetik.

A képviselők fizetése.

Néhány bécsi lap révén az a hír került

a reggeli lapokba, hogy Kristóffy József belügyminiszter válaszul a Ház elnökének megkeresésére, megtagadta a képviselők fizetésének és lakbérének kiutalványozását. Justh Gyula egy újságíró előtt kijelentette: hogy ebből a hírből egy szó sem igaz, sőt már egy-két nap múlva a képviselők fel is vehetik illetményeiket.

(Fejérváryék kinevezése.)

Bécsből jelentik: Báró Fejérváry Géza ma déli tizenkét óráig nem kapott értesítést a kabinetirodától arról, mikor fogadja a király. A meghívás késése meglepetést kelt bécsi politikai körökben, mert sokan arra a következtetésre jutnak belőle, hogy a kinevezés ügye *nincsen egészen rendben*. Fejérváry az egész délelőttöt a magyar miniszterium palotájában töltötte. Valószínű, hogy délután kap meghívást a királyhoz s ahhoz nem fűznek beavatott oldalon kétséget, hogy a kinevezés ma megtörténik.

(Uj név.)

Gróf Széchenyi Miklós nevének forgalombahozatala — mint illetékes helyről értesülünk — egészen önkényes. Tanácskozott ugyan tegnap hosszabb ideig báró Burián István közös pénzügyminiszterrel, de ebből arra következtetni, hogy a koronának vele terve van, annál kevésbé lehet, mert egyelőre szó sincsen más eshetőségről, mint hogy báró Fejérváry Géza alakítson kormányt.

(A király még nem döntött.)

Késő este táviratozza tudósítónk, hogy a király Fejérváry Gézát délután 3 órakor fogadta kihallgatáson. Az audiencia egy óráig tartott. Fejérváry ezután visszatért a magyar miniszterium palotájába s az ott várakozó újságíróknak kijelentette, hogy a *mai kihallgatás sem hozta meg a végleges döntést*. A miniszterelnök ma még Bécsben marad, de holnap visszatér Budapestre.

Kivándorlások.

— okt. 13.

Alig van ország Európában, honnan olyan nagy mérvű volna a kivándorlás, mint nálunk Magyarországból.

De ennek meg van a maga egyszerű és természetes oka.

Nálunk nincs sem ipar, sem kereskedelem, nincs kereset, a megélhetés valóságos nyomoruság, az embereknek nincs betevő falatjuk.

Csoda-e hát, ha az emberek elkótyavetyélik mindenüket s kivándorolnak a messze idegenbe, szerencsét próbálni.

Hogy mily rengeteg a kivándorlók száma, azt az ember alig merné elhinni, ha e statisztikai adatok meg nem győznének erről a szomorú valóságról.

A szűkebb értelemben vett Magyarországon Augusztus hónapban 10,962 utlevelet váltottak ki, 6742-öt kivándorlási, 4220-at egyéb célból. Ezen utlevelekkel kivándorlásra jogosítottak 9123, egyéb abból külföldre való utazásra pedig 6439, együtt véve 15,562 egyén és pedig 8795 férfi és 6767 nő. A kivándorlásra jogosítottak túlnyomó részének 6790 nek utlevele Amerikába szolt, 1333-át Romániába s a többi más országokba.

Valóban mindennél hangosabban beszélnek e számok: kétségbeejtők, ha meggondoljuk, hogy országunknak így is gyér lakossága nem hogy szaporodnék, de egyre egyre csak fogy. Idéig a kivándorlók nagy tömegét a szegényebb felföldi megyék szolgáltatták, de most már rá került a sor a gazdagnak kikiáltott Alföldre, a Bácskából, Csongrád, Temes megyékből egyre tart a kivándorlás.

Itt van a mi városunk, erről az országban az a hír van elterjedve, hogy mi itt a bőségben megfulunk a zsirunkban s tejbé-vajba fűdünk.

Bizony szép beszédek ezek.

De nézzünk csak jobban szíjjel, megfogjuk látni, hogy milyen inség van nálunk is s a rongy mennyi ember társunkról szakad le.

Debrecen is megszállotta már a kivándorlási mánia, nem csak hogy egyesek, de

Emlékkönyvbe.

Három kincséd van e világon:

Élni, dolgozni, szeretni!
Ifjú korodban ifju lenni
S ifjú szíveddel megöregedni!
Élni, dolgozni, szeretni!

Istent, hazát szeretni híven
S szeretve hön — boldoggá lenni
Másoknak boldogsága által!
Sorsod másért kockára tenni!
Élni, dolgozni, szeretni!

Hitért, honért, emberiségért
Munkálni s szeretett családjáért!
Szent célokért harcolva, lelked
Szavától várva itt csupán bért!
Élni, dolgozni, szeretni!

Gáspár Imre.

Még egyszer.

(Vége.)

Egy ideig jól ment minden. Nagyon szépen megbarátkoztunk. Azt merem állítani, hogy kitüntett minden alkalommal. Nem csak nekem tűnt ez fel. A barátaim is csak úgy hívtak „a Vanda lovagja.” Jól van, ki-

tüntetett, de másokról sem mondott le. Kacérkodott mindenkivel. Csodálnám, ha téged békén hagyott volna. Ugy-e megpróbálta?

Az idősebbik csak a fejével bólintott, hogy „nem”.

— Nem? Csodálom. Menjünk tovább. Magad megítheted, hogy szép. Természetesen mások is boldogulnak utána. Én voltam ugyan a kegyenc, de a többi is úgy tudta kezelni, hogy azok sem vesztették el a reményüket. Nem részletezem tovább az eljárást, végeredmény: nagyon kacér. Én meg féltékeny vagyok. Egyszer el is ragadt a féltékenysége. Szemére hánytam a kacérságát. Nagyon megharagudott.

— Mi joga van önnek engem kérdőre vonni?

— Most még nincs jogom, de ha maga is úgy akarja, nemsokára lesz.

— Ugyan?

— Igen! Vanda. Tudja jól, hogy szeretem. Az az egyetlen kívánságom, hogy feleségemmé tessen. Mit felel?

Egy darabig nem szolt, csak nézett a pattogó tűzbe. Ismételttem a kérdést. „Sajnálom... Igazán... az a meggyőződés... higgye el... nem vagyunk egymáshoz való. Maga féltékeny, szenvedélyes én meg kacér vagyok. Egyikünk sem fog engedni, szerencsétlenek leszünk mindketten. Nem leszek a felesége.” A fiatal ember elhallgatott. A másik egyet kettőt szippantott a szivarján.

— Itt nincs ok se tanácskérésre, se tanácskodásra. Be van fejezve. Egyszerűen ismerősei vagytok egymásak, mint azelőtt. Punktum.

— Igen, ha csak addig volna. Én is ezt mondtam magamnak akkor. Hanem más történt. Nem tudok megszabadulni a képétől. Hogy egyszer igazán megszerettem, szertem most már örökké a hibáival, sőt ha volnának, még a vétkeivel is. Most tanácsolj.

— Hm. Nehéz dolog. Próbáld meg még egyszer. Az az ok, ami miatt visszautasított, nem eléggé plauzibilis. Azt mondd, kacér. Hátha csak színészkedés volt? Próbáld meg újra.

A szalonból ének hallatszott. Vanda hangja volt.

Végig mentem az ormódi temetőn
Elvesztettem, piros bársony keszkenőm,
Piros bársony keszkenőmet nem bánom
Csak a régi, csak a régi szeretőmet sajnálom.

— Te ez nekem szól — kiáltott Hauser Feri hirtelen felugorva. — Nézz ide. És a belső zsebéből egy gondosan összehajtogatott kis vörös nyakkendő huzott ki.

— Próbáld meg még egyszer — felelt az idősebbik teljes szilárdsággal.

Bementek ők is a szalonba. — A leány felhagyott az énekkel, de tovább zongorázott. A fiatal ember rákönyökölt a zongorára és

egész családok vándorolnak ki az ujvilágba, hogy magoknak ott boldogabb jövőt alapíthassanak.

Tudomásunk van róla, hogy már Amerikában lakó debreceni családok csalógatják, csábítgatják az itthon maradt családtagokat s rokonokat, írják, hogy ott több és könnyebb a kereset, könnyebb a megélhetés, sőt a jóreménység fejében még előleget is küldenek hozzátartozóiknak.

Hová jutunk, ha ez a kivándorlás idő előtt megnevezünk, a magyarság szaporulata évenként így is oly csekély, hát még ha kivándorol ez a szorgalmas, s józan s eszes faj: mi lesz velünk? A lét kérdése zsong szörnyű módon s folyton fülünkbe, elnyelnek a nemzetiségek, ránk fekszenek s a kavargó, hullámzó évadban egyszer birodalmunk csak szépen megsemmisül.

A lovak csevegnek.

— Szomorú jelenet. —

Most, hogy Budapesten megnyílt a lóhus-mészárszék s már Debrecenben is készülnek ilyesmit felállítani, a derék állatok érzik a veszélyüket. Lóversenyi tudósítónk, a kinek esztendőnként csak júniusban van dolga, tegnap kihaligatott két lovat, s erről szóló tudósítását így közölte velünk:

A Csapó utcán két ló találkozott egymással. A legutóbbi napok eseményeitől nagyon szomorúak és úgy huznak, mint két fogorvos.

Az egyik ló: Mi a véleménye szakársnak a legutóbbi löseményekről? Dasz iszt noch nicht da gevezen. Lómészárszék. Borzasztó.

A másik: Én csak a nagy nyilvánosság számára szoktam leadni véleményemet. Annyit azonban mondhatok, hogy ki fogok vándorolni.

Az egyik: Igazad van. Ki kell vándorolni ebből az országból, ha már Debrecenben is lómészárszék akarnak felállítani. (Elhatározással rugja oldalba a mögötte levő gyereket.) Gyereünk Amerikába.

A másik: Dehogy Amerikába. Az egy kicsit messze van. Különben is én csak kulturhelyre megyek.

Az egyik: Hová?

A másik: Csak gyűjjön utánam.

(Megindulnak Mikepéres felé.)

nézte. Vanda érezte a tekintetét, de nem mertte felvenni a szemét. Egyszer csak megszólalt Feri:

— Isteri azt a német diáknótát: „Das Mädchen dass ich liebe, wird niemals meine Frau?“

— Igen. De ez nem tragikus egy csöppet sem. Most már fölmert nézni, találkozott tekintetük. Tán egy kicsit sokat tartott a pillantás. Hirtelen felnevetett, aztán pajzánkodva mondta: „Weine, weine, weine nicht, Ich werde dich lieben, aber heirathen nicht.“

— Rám olvasta?

A leány felugrott, ránézett a fiatalemberre és gyorsan bement a dohányzóba. Az megértette és követte. Betette maga után az ajtót.

— Jobb lesz — szólta Vanda — ha most mindjárt tisztába jövünk egymással. Előbb-utóbb ugyis egyedül maradunk és maga talán... talán akar valamit mondani.

— Figyeljen Vanda! Élni fogok az alkalommal...

— Valahogy vissza ne éljen velem.

— Nem, azt nem tehetem. Hiszen maga annyira fölöttem van, annyira a hatalmában vagyok, hogy még ha akarnám se érhethék vissza helyzetével.

— Nos, hát mit akar mondani?

— Csak azt, amit már egyszer mondtam. Legyen a feleségem.

Törvényhatósági élet.

Uj vasuti átjáró. A Szent Anna utca végén levő vasuti sínpáron keresztül új vasuti átjárót akar a vasutársaság készíttetni. Ezt a szándékát bejelentette a városi tanáshoz, a hol a közigazgatási bejárás napját f. hó 20-ára tűzték ki.

A színházi szabóműhely fűtése. Zilahy Gyula színházigazgató arra kérte a tanácsot, hogy a színházi szabók műhelyében kályhával fűtethessen. Kérelmét a tanács teljesítette, azonban kikötötte, hogy az ügyeletes tüzoltó minden este hat órákor tartozik megvizsgálni, vajjon a kályhákban a parázs teljesen el van-e oltva.

NAPI HIREK.

A jogi oktatás reformja.

— okt. 13.

Évek óta panaszkodják a szakkörök, hogy a magyar jogászfizetés elméleti kiképzése nem felel meg azon követelményeknek, melyeket méltán lehet támasztani.

A panasz oda terjed, hogy az egyetemokről elbocsátott ifjak a gyakorlati életben alig, vagy sehogyan sem válnak be, minthogy a mai tanítási rendszer folytán gerinctelen tudással lépnek pályájukra.

A baj okát a hozzáértők az elméleti tanításban látják, amely annyira uralja a tananyagot, hogy a gyakorlati, tételes tárgyak tanítása is oly módon történik, hogy az semmivel sem több, mint a fennálló törvények bemagoltatása, — szegényes kommentárokkal kísérve, — anélkül, hogy az egyes rendelkezések intézményszerű kidomborítására, céljára s gyakorlati megvalósítására súlyt helyeznének.

Igy áll azután elő az a szomorú körülmény, hogy egyetemét végzett ifjaink — bár az elméleti törvénytudásban első rangúak is, — a gyakorlatban a legegyszerűbb esetekkel szemben is tehetetlenek. Már évekként előbb megindult a mozgalom, amelynek célja a jogi oktatás reformjával az élet számára jogászokat nevelni.

E mozgalom tudvalevőleg a kormány-nál is méltánylásra talált s még Wlassics Gyula tervezte a reform keresztülvitelét.

— Én már feletem erre egyszer.

— Kérem, ne ujrázza meg. Egy kis változatosság jót tenne.

— Ne tréfálkozzunk. Ez komoly dolog. Maga akkor azt mondta, hogy kacér vagyok.

— Most is hiszem.

— És mégis megkéri a kezemet?

— Meg. Szeretem magát Vanda! — Látom a hibáit, de szeretem azokat is. Élek, halok magáért. Nem tudok lemondani önről.

— Én nem merném állítani, hogy szeretem. Jó barátok talán lehetünk, de ha megjelennek esetleg az az ember, akit szeretni tudok, akkor... el van készülve erre a lehetőségre is.

— El mindenre!

— Hogy lehetséges ez?

— Meg vagyok róla győződve, hogy maga engem szeret.

A leány elkezdett csendesen sirni. A férfi megfogta a kezét, odavonta ajkaihoz. — Aztán gyöngéden átölelte.

És Vanda sirva sugta:

— Talán igazza van.

Pedig tudta, hogy nincs igazza. — Egy másikat szeretett régtől. De annak a másiknak ő nem kellett.

Omikron.

Am a közbejött politikai zavarok akkor és azután is lehetetlenné tették a terv megvalósítását s így az ma is a kezdet stádiumában van. — Csupán annyi történt, hogy kikérték a budapesti és kolozsvári egyetemek, valamint a jogakadémia, ügyvédi és közjegyzői kamarák s a bíróságok véleményét. Mődunkban van a kolozsvári egyetem tanári karának véleményét közölni.

A kolozsvári tanárok zöme az elméleti tárgyak fenntartása mellett foglalt állást, bár nagy súlyt kíván helyezni a gyakorlatra is. Az elméleti tárgyak mellett érvel azokat hozták fel a tanárok, hogy azok egyfelől nélkülözhetetlen feltételei a jogi tudásnak, másfelől pedig a jogi alapfogalmak ismertetését foglalják magukban s a tételes intézkedések ezeken, vagy ezek nyomán épülnek fel.

A gyakorlati kiképzés mikéntjére nézve nem teettek konkrét javaslatot, csupán annak fokozottabb mértékben való keresztülvitelét sürgetik. Történtek ugyan felszólalások a jogi szemináriumok mellett, ahol az ifjak önmaguk között — önképzésszerűleg — kísérelnék meg az intézkedések gyakorlati alkalmazását, de a szemináriumok intézménye még sehol sem vált be s azért a tanárok a törvényhozásra bízták a gyakorlati kiképzés módjának megállapítását.

Napról-napra.

— október 13.

Fejérváry kabinet jó —

Furcsa lesz a sorsa!

Kimarad az mindenünnen,

Mint hóból a torzsa!

Pecsenyéhez van jogunk, de

Más a magyar sorsa:

Bécs kegyéből jó ha kerül

Holmi császár-morzsa!

Iparos é a frizernő?

— okt. 13.

A mindent megrendszabályozni szándékozó közigazgatás nem hagyta nyugton a frizernőket és a manikűröket. A jó hölgyek, akik reggelenként sorra járják a nagyságukat, hogy azok haját a legújabb párisi divat szerint való fonatokba sodorják, s közbe rövid jelentést tegyenek a város és a vidék legfrissebb pletykáiról, bizonyára nem is gondolják, hogy ők ipart űznek.

Ők megelégedtek, ha negyven ötven „fejük“ volt, ezekre a fejekre minden reggel gondjuk volt, békében nyelven le a nagyságák szeszélyeit, amelyek ép fésülés közben szoktak legjobban megnyilatkozni — s a marosvásárhelyi rendőrkapitányt az a gond bántja, hogy őket iparigazolványra szorítsa.

Marosvásárhely rendőrkapitánya kérdést intézett a székesfőváros hatóságához, az iránt, hogy a női hajfésülés és haj festés, valamint a kéz és arc ápolására milyen feltételek mellett adják ki a fővárosban az iparigazolványt.

A tanács a kerületi előljárók értekezletét hívta föl vélemény adására s az előljárók most azt jelentik a tanácsnak, hogy a női hajfésülésre és haj festésre, amennyiben azt nem nyílt üzlethelyiségben, hanem a házakhoz járva, háziiparként végzik, iparigazolványt váltani nem kell.

Ez neknek nyílt üzlethelyiségben való iparszerű végzésére pedig, a borbély és fodrászképesítés igazolása után adható iparigazolvány. A kéz és arc ápolására a budapesti kerületi előljárók eddigelő iparigazolványt nem adtak s így ez a dolog még nincs rendezve. Ezért az előljárók értekezlete a tanácstól ennek az ügynek a szabályozását kéri.

A döntést, a mely kétségtelenül elvi jelentőségű lesz, érdeklődéssel várják a fésű és körömkefe vándor mesternői. Bizonytalan

tiltakoznak az ellen, hogy őket az iparosok közé sorozzák. Mert egy-egy női fej hajzatát plasztikus, tetszetős, divatos formába önteni, a női kéz rózsásságát megóvni, az legálább is — művészet.

— **Kálmán napja.** A mai Kálmán napnak nagyon rossz idő kedvezett. Ugyanis az eső folyton csepergett, de a jó kívánók számát ez nem apasztotta meg, ugyanis sereggestől keresték fel városunk Kálmánjait, kiknek jó hírve van közöttünk. Géressy Kálmán, Szabó Kálmán, orsz. gy. képviselő, K. Tóth Kálmán, dr. Boldizsár Kálmán, dr. Márton Kálmán ügyvéd, dr. Nagy Kálmán ügyvéd, Szabó Kálmán városi tanácsos, Szücs Kálmán, dr. Szotyory Nagy Kálmán orvos, dr. Tüdös Kálmán, és még igen sok Kálmán részesült ma áldás és szerencse kívánatban, melyhez mi is magunk részéről csatlakozunk.

— **Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában.** Hőleap a boldogságos Szűz védelmének ünnepén: 6 órakor reggeli istentisztelet kenyéradással; délelőtt 9 órakor szent mise, utána miroválás; délután 3 órakor vecsernye; 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap d. u. Vetéssy Béla iparhatósági biztos elnöklelte alatt ülést tartott. Az ülésen peres ügyeket tárgyaltak.

— **Sajtótermékekkel való házalás.** A hazai sajtótermékekkel való házalás esetében az eddig érvényben lévő belügy miniszteri rendelet szerint, ha az egész ország területére kérték a házalást, minden egyes törvényhatóságtól külön kellett erre engedélyt kérni. A belügyminiszter Debrecen városhoz érkezett körrendeletében oda módosította az előbbi rendeletet, hogy az engedélyt ilyen esetekben ne külön minden törvényhatóság, hanem egyszerre a belügyminiszter adja meg.

— **A belügynök és a rikkancsok.** A belügyminiszter tudatta Debrecen város törvényhatóságával, hogy az olyan kolportárs engedélyt, amely a hírlapoknak egy községnél több községben való utcai elárúsítására vonatkozik, a közigazgatási hatóság nem adhat ki, hanem csakis a belügyminiszter.

— **Uj Fatinitza.** Pikáns történet járja be az előkelő köröket, amelynek hőse egy Debrecenben is jól ismert öreg ur. Egy közeli városkában műkedvelői előadást adtak, amelyen egy ottani nagyon szép kisasszonynak ikerfivére is részt vett, fülbemászó sanszónokat énekelt szoprán hangon, óriási tetszést aratva. Másnap nővére, akihez mesésen hasonlít, nagy csokrot kapott illatos levél kíséretében, amelyben találkat kért tőle ama bizonyos öreg ur, aki ugyancsak jelen volt az előadáson. A kisasszony fivérét küldte a rendezveus-ra s az ügyes fiúnak sikerült nővére ruháiba öltözve az öreg urat annyira elbájosítani, hogy nővére másnap írott házassági ajánlatot kapott. Miután pedig az öreg ur milliói révén elég fiatal, ugy mondják, néhány hét múlva meg lesz az esküvő.

— **Kölyök agár-verseny.** Az Országos Agárász Szövetség által 1905. évi október 18. és következő napjain a Debrecen város tulajdonát képező Hortobágy pusztán kölyök agár derbyt rendez. sszejövetel

október hó 17-én este 8 órakor a hortobágyi csárdában, a hol a nevezett agarak összehozása sorshuzás utján pontosan 8 órakor eszközöltetik. A Hortobágyra szállítandó lovak kedvezményes szállítására vonatkozó igazolványokat alóírt titkár október 15-ig hozzá Szolnokra intézendő megkeresésekre azonnal megküldi. A lovak és agarak díjtalan elszállásolásáról Debrecen szab. kir. város szíveségéből gondoskodva van; az el látás pedig előre megállapított mérsékelt áron eszközöltetik. Szolnok, 1905 október 8. Báró Podmanický Géza elnök. Dr. Hajdu Béla titkár.

— **Kereskedelmi tanfolyam.** A Debreceni Felső Keresk. Iskolával kapcsolatos Keresk. Esti Szaktanfolyam e hó 11-én megnyitott. Az előadások hetenkint négyszer, és pedig hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön este 8—10-ig tartanak meg a következő tantárgyakból: Kereskedelem- és váltóismetek, Keresk. számtan, Keresk. levelezés és Könyvvitel. — A tanfolyamra hallgatók korlátolt számban még felvehetők.

— **A Zeysig-ügy.** Budapestről írják: Éjjel nappal dolgozik dr. Bakonyi vizsgálóbíró a hírhedt röpirat bűnpörében, a tanuk egész légióját hallgatta már ki, de a való tényállást csak nem lehet kideríteni. Főképpen az áll ennek utjában, hogy nem tudják előkeríteni Baneth Sándort, a ki a röpiratot Berlinben németre fordította. Szinte bizonyos hírek jöttek arról, hogy a derék férfi Párisban tartózkodik s már intézkedéseket is tettek az elfogatása iránt, amikor e hó 9-én a vizsgálóbíró arról értesítette egy ismeretlen kézről jött levél, hogy Baneth visszatért Berlinbe. A levél alighanem csak megteveszteni akarja a vizsgálatot, de azért a bíróság rögtön telegrafált a berlini rendőrségnek. Berlinben azonban nem nagyon sietnek a megkeresések elintézésével. Mivel két nap után sem jött onnan semmiféle értesítés, Bakonyi bíró 11-én megsürgette a válasz adást. Azóta ismét elmúlt két nap s megint nem jött ezideig sem válasz. A nyomozás dolgában Bérczi rendőrtanácsos ma ismét felkereste a vizsgálóbíró.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Takár József r. kath. 7 hónapos, Kiss Margit ev. ref. 5 éves, Harsányi István ev. ref. 75 éves, Furmann István ág. ev. 2 hónapos.

— **Agyoncsókolt gyermek.** Kentuck államban egy Chumbley nevű ültetvényes ugyancsak megfizette apai gyöngédségét. Kisebb utazás után hazatért lakásába s határozottan leánykáját fölkapva arcát-ajkát össze vissza csókolta. Eközben a leányka fejét kissé hátraszorította. Azután letette a földre, de a gyermek már akkor halva volt. A megjelent orvos megállapította, hogy a gyermek azoközben halt meg, hogy apja a fejét a csokolás közben hátraszorította. Az apa kétségbeesése leirhatatlan.

— **Összeverték a cimborái.** Kora reggeltől késő délutánig mulatott tegnap Kozma István napszámos Veres utca 22 szám alatti lakos a vele egy házban lakó Juhász Ferencel és annak egy jó barátjával valamelyik külsőri kis csapásokban. Mind a hárman alaposan be voltak állítva, mikor hazafelé baktattak, Utközben valami eltérés támadt Kozma Ferenc és két cimborája között, e miatt nagyon összekülböztek, ugyannyira, hogy amíg hazaértek már verekedési kedvük kerekedett. A beszédett italtól kitört belőlük a virtus. Nekiestek egy másnak és ugyancsak volt dolga a füttyök

söknek. Egy darabig nagyba vitékedett Kozma, hatalmasan védte magát két ellenfele támadásai ellen, győzte az erővel, de hát kettő utoljára is csak több egynél és végre mégis levertek lábáról a kemény nyaku atyáit a cimborái. — Kegyetlenül helyben hagyták Kozma Sándort, aki a sok ütlegtől vérfagyva eszméletlenül terült el a földön és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani a kórházba.

— **Apácjelöltből színész.** Egy debreceni urifamiliánál történt, hogy a család egyik leánytagját Kolestorba akarták küldeni. Térdén állva könyörgött szüleinek, hogy álljanak el a tervtől.

— Szívesen fogadtak teszek a tisztaságra, mondta — csak ne zárjatok el a világ elől!

A szülők sokáig hajthatatlanok maradtak, végre így szól az apa:

— Hát jól van! Zárdába nem kell menned! Meggondoltuk a dolgot! színész nő lesz belőled.

— **Amit az Isten ad.** Páratlan meglepetés érte tegnap reggel Kupferstein Hermannét az Ujkertben levő „Diószegi“ csárda tulajdonosát. Az éjjelre nyitva felejtett istállójába egy birkanyáj került a teremtő tudja miképpen és honnan. A csaplárosné bámulatában összecsapta a kezét és úgy megcsodálta a jövevényeket, hogy azok nyomban keserves bégetésben törtek ki. Mikor aztán magához tért a derék asszony a nagy meglepetésből megszámlálta a gyapjasokat, amelyek 150-en voltak aztán bejelentette az esetet a rendőrségen.

— **Az osztályorszájáték** mai húzásán a következő nagyobb nyeremények huzták ki: 20 000 koronát nyert: 81908.

15 000 koronát nyertek: 37563 91122.

10 000 koronát nyertek: 15149 61868 91419.

5000 koronát nyertek: 43172 91865.

2000 koronát nyertek: 7125 12889

12943 15106 17030 17872 20334 22630 25400

30344 30975 33511 34173 38793 40931 43676

48764 51878 57973 64632 68106 73999 74202

90573 95909 104142 104421 105331 109664.

— **Megkerült ékszerek.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról a nagyszabású ékszerlopásról, melyet Lázár Kálmán nyiregyházi nyugalmazott főügyész kárára követtek el ismeretlen tettesek. — A debreceni rendőrség a nyiregyházi rendőrség megkeresésére minden intézkedést megtett a tolvajok kézrekerítésére, mivel valószínűnek látszott, hogy azok Debrecen felé vették útjokat. A feltéves valónak is bizonyult, mert tegnap az ellopott ékszereket már megtalálták. A nagyobb része a Csapó utcai néhány darab pedig az Arany János utcai zálogházban volt elzálogosítva.

— **Összeveszték a politikán.** A Csapó utcai Rosenberg féle pálinkamérésben tegnap délután csunyan összeveszték Rácz János hajduböszörményi parasztember és Papp Lajos 63-ik számú talyigás. A politikai helyzet fölött vitakozott a két magyar, miközben a talyigásban nagyon ágaskodni kezdett a virtus és hogy fejtegetéseit nyomtatékkal is kísérje, hatalmasan képen nyomta a hajduböszörményi atyáit, aki nem osztózott nézetében. Dehát Rácz Jánosban sem azért csörgedezett hajdúvér, hogy ezt viszonzás nélkül hagyja. Kiugrott a nyakolajos boltból, és a járda mellett álló szekereiről lekapott egy vasvillát, mellyel nekiment az ellenfélnek. Hanem a talyigás legény volt a talpán, egyszerűen kiesavarta a veszedelmes szerszámot a kezéből, ellene fordította és alaposan megrakta vele. — A nagyszabású verekedésnek a rendőrök vetettek véget, akik bekísérték a két embert a központra.

Lithion tartalmu!

A singléri

Lithion tartalmu!

— SZULTÁN-forrás

hugyoldó és hugyhajtó hatássu.

Könnyen emészthető. Szénsavdus. Gyógyviz és üdítő ital. Szakorvosok előkelő betegek, vesebajoknál emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák illetve használják.

Magyarország legolcsóbb gyógy-és élvezeti-vizeinek egyike. A SZULTÁN-forrás kivézetősége. HOLENIA BELA, Eperjes

Kapható: Kontsek Gézánál Debrecen.

Jómadár az ágyban. A zsebtolvajlás nagy mestere Hunyadi Szilágyi József, aki többszörösen ki van tiltva Debrecen város területéről. A rovott multu alak azonban ennek dacára gyakran szerencsételti városunkat visszatérésével. Így az utóbbi időben is már hetek óta itt bujkál. A rendőrség figyelmét nem kerülte ki a jómadár, de mindig sikerült úgy eltűnnie, hogy nem akadtak rá. Tegnap azonban végre megcsípték. Csillag utca 79 szám alatt lakó anyjánál tartózkodott. Bikfalvi rendőrbiztos az ágyban találta a többszörösen büntetett tolvajt, aki kijelentette, hogy súlyos betegsége miatt nem követheti a rendőrségre. A rendőrbiztos erre elvitte hozzá dr. Varga Emil kerületi orvost, aki megállapította, hogy Szilágyi tényleg nagyon beteg és beszállította őt a kórházba.

Halálra korbácsolt néger. New Yorkból jelentik: Williamsonban az ugynevezett fehérsapkások (white caps) felfegyverkezett csapata feltörte vasárnap a városi börtönt s onnan kihozta Lovern Moses nevű néger fogolyt, kikötötték s korbácsos és vesszővel addig verték a meztelen testét, míg a szerencsétlen össze nem esett és kapott irtózatot sebeibe valószínűleg bele is hal. A néger hatvan napra volt elítélve, mivel egy fehér embert egy bottal leütött — de aki nem halt bele sebeibe. Már a múlt esütörtökön éjjel akarták a fehérsapkások kivenni a börtönből a négert, de a fogoly hallva közeledésüket, oly ordítást vitt véghez, hogy a fehérsapkások megriadtak és elmentek. Vasárnap a négeren kívül még csak egy fogoly volt a börtönben. Egy órákor reggel a két fogoly ablakát felnyitották s két Winchester puska csővét szegezve a foglyokra, felszóltatták őket, hogy csendesen maradjanak. Ekkor a fehérsapkások behatoltak a börtönbe, az ajtók leverése után. Kifángatták a cellájából a négert s az egyik foglyot. Guzsa kötözték őket és áteveztek velük a folyón egy kis csónakon s ott a négert megfosztva ruháitól, megkorbácsolták — halálra. Mikor összeesett, felpakolták és visszavitték cellájába, ahol ágyára dobták. A szemtanu fogoly esküjét vették, hogy semmit sem árul el abból, a mit látott. Reggel a rendőrség megígérte az esküt tett fogolynak, hogy mi bántódása sem lesz s ez nyolc egyént nevezett meg, akik résztvettek a kínzásban és akiket megismert. Az ügyész vette kezébe az ügyet s a legnagyobb eréllyel jár utána, hogy a fehérsapkások a törvény kezére jussanak. A néger hátáról a hóhérok minden lüst levették s eszméletéhez nem jött vissza és minden bizonynyal meg fog halni. A kínzás helyén felejtett egyik borkorbács súlya 6 font, ami togalmat ad arról, hogy mily borzasztó csapásokat kapott a „bűnös.”

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kis szobában.

Magas jutalék kereshető ügyes aquisiteurök előleget kapnak új és különleges. (Nem biztosítás, könyvrészt, sorsjegy stb.) Ajánlatok „K. 250” alatt Fischer J. D. Budapest Gerlócy u. 1. hirdetési irodába intézendők.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Üres lett a fészek . . .

A meglepott férj panasza.

— okt. 13.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes szerelmi história foglalkoztatja néhány nap óta Hajdusámson község eszöndes és békés lakosságát. Amolyan csinos, pikáns, izgató kis családi esemény, melynek főszereplői egy oda-

való jómodu idős parasztagazda, annak fiatal felesége és tetszetős kocsisa. Ugy esett a dolog, hogy a jóképű parasztnyecske és a kocsis között szerelmi viszony fejlődött, amiről perze — mint minden férj — úgy ez sem tudott.

A szerelmes pár aztán kiröppen a fészekből és most az elhagyott gazda a csendőrségnél keresi az igazát, pénzét és feleségét.

Szemán János sámsoni gazda nagyon szerette a feleségét. Bizott is a bűségében. Ha néha támadt kétely a szívében csakhamar eloszlatta azt az asszony nízegő, becéző szavaival és szent volt a béke, mintha mi sem történt volna.

Pedig ravasz volt a nyecske. Hamiságát már leánykorában ismerték Simon Borbálának. Mindenki mondta Szemán Jánosnak, hogy rosszul tette, amikor a nálánál sokkal fiatalabb váson eselédet választotta élete párjával.

Igaz, hogy olyan boldog családi tűzelyet alapított vele, hogy annál különbet még áltában sem kívánhatott volna. Simon Borbálából vált olyan helyre nyecske, hogy szemfénye lett a háznak, keresve se találhattak volna nála szemrevalóbb asszonyt a faluban.

Az is igaz, hogy a házasságukhoz sem férhetett szó egy darabig, miután összerakultak. Ugy éltek együtt, mint a galamb pár. Addig semmi sem zavarta boldogságukat, míg Debreceni Lajos, a nyalka kocsis oda nem került a házukhoz.

A derék szál legény azonban egyszerre felforgatta a családi nyugalmat. A fiatal asszony belébomlott a kocsisba és a szeretője lett. Természetes mint minden ilyen dolog — bármilyen titokban tartották és elővigyázattal is voltak kipattant és ha nem is tudott róla mindenki, de a szomszédok bizony megsejtették a szerelmi viszonyt. Szemán János a férj azonban nem sejtett semmit jó sokáig, de most az utóbbi időben mégis észrevett valamit, mert gyanakodni, féltékenykedni kezdett.

Az asszony és szeretője tartottak a közelgő veszedelemtől és tervet szöttek. Elhatározták, hogy megszöknek együtt, elmennek és alapítanak maguknak olyan otthont, ahol csak egymásnak élnek és zavartalanul élvezhetik a boldogságot.

Ezt a tervüket aztán a napokban végre is hajtották. Az asszony magához vette az urának 2200 korona pénzét is, nehogy szűkölködniök keljen. Szemán János ezalatt kint szántott ökreivel az Ugaron. Késő este került haza, amikor bámulva látta, hogy üres a hajléka. A történetekkel rövidesen tisztába jött és az esetet nyomban feljelentette a csendőrségen, mely a szökevény pár után megindította a nyomozást.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Szombat okt. 14.: „Nagyapó.” Énekes vigjáték.

* **Baba.** Audran bájos zenéjű operettjét láttuk viszont tegnap este a színházban. A nemrég bemutatott előadásnál a ma esti se volt jobb és a kiállításához bizony most is igen sok szó fér. A ragyogó látványosság, a mely ennek a darabnak a főerőssége nagyon is hiányzott. A címszerepben Fóti Frida aratott nagy sikert, a novicius szerepében pedig Zilahyné asszonyt tüntette ki zajos tapsaival a közönség. A férfiak közül Polgár, Arkossy, Sarkady stb. illeszkedtek bele ügyesen az ensembleba.

* **Ember tragédiája.** A színházi iroda közli: Némi technikai akadály miatt, a mi a pazar díszletek felállítására végett okvetlen szükséges, vasárnapról, Hétfőre marad. Madách e remek műve, fényes kiállításban Hétfőn bérlet szünetben adatik először — a darabban az egész társulat foglalkoztatva

van. Különösen hatásos lesz a francia forradalmi jelenet, melyben az összes énekesek énekesnők, a drámai személyzet is részt vesznek.

* **Vasárnapi előadások** délután 3 órai kezdettel, a nagy sikert aratott, Smokk család viszontagságairól írott „Aszfalt betyár” kerül színre, a fő szerepekben Fóthy, Sz. Gárdonyi, B. Koppány, Sarkadi, Arkossy, Deési, Polgár stb. Este 7 és fél órai kezdettel a „János vitéz” operette, új szereposztással. Címszerep Zilahyné. Bagó — Békefi, Strázsamester Arkosi, Király kisasszony Sz. Pozsonyi Lanke, a Boszorkányt Sz. Gárdonyi helyett Radó Anna.

* **Ember tragédiája** hétfői előadásaira a jegyek már a mai naptól válthatók a színházi pénztárnál.

TAVIRATOK.

A király vendégei.

Bécs, okt. 13. Gizella bajor hercegnő Konrád herceggel ma reggel fél 8 órakor Münchenből ideérkezett. A pályaudvaron Felsége fogadta. Rövid ideig Schönbrunnban tartózkodtak és azután folytatták utjukat Kistapolcsány felé, a hova Mátyás királyi herceg halála alkalmából József királyi herceg és neje látogatására utaznak.

Öngyilkos főhadnagy.

Lugos, okt. 13. Rutner Tihamér, az itt állomásozó honvédezred főhadnagya ma ismeretlen okból főbelötte magát és szörnyet halt.

Balkán események.

Konstantinápoly, okt. 13. Román részről határozottan megcáfolják azt az athéni hírt, hogy a Pindus hegységben egy román banda tartózkodik és utalt arra, hogy már ismételtelen elutasították a janinai és monasztiri vilajetek kucooláhainak azt a sürgős kérését, hogy nyujtsanak nekik védelmet a görög bandák ellen.

Lázadó matrózok.

Bécs, okt. 13. A Neue Freie Presse a tengerészeti osztály vezetősége egyik tisztjének a hivatalos jelentéseken alapuló nyilatkozatát közli a Panther hadihajón állítólag kitört lázadás híreire vonatkozólag. Ebből a nyilatkozatból kitűnik, hogy a lázadásról szóló hírek a Panther parancsnokának jelentései alapján itélve, alaptalanok. A parancsnok jelentéseiből kitűnik, hogy a hajó legénységének egy szelleme, mint fegyelme az egész uton kitűnő volt és az itt-ott előfordult fegyelmi büntetéseknek semmi komoly jelentőségük sem volt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli ársírat.)

Budapest, okt. 14.

Buzakinálat kielégítő, vételkedv mérsékelt. Szilárdul tartott irányzat mellett 25,000 métermázsa került forgalomba közvalamivel drágább áron. Egyébb gabonanemek közül tengeri tartott, rozs változatlan, árpa és zab szilárd. Idő: változóköny.

Buza októberre	16.36—88.
„ áprilire	16.82—84.
Rosza októberre	13.16—18.
„ áprilire	13.74—76.
Zab októberre	13.82—84.
„ áprilire	13.46—48.
Tengeri májusra	13.38—40.
Röpec 1906. augusztusra	24.50—70.

A békeszerződés és a kereskedelem.

London, okt. 13. A Morningpost jelenti Sarghaiból: A békeszerződés ratifikálásának késése nyugtalanítja a kereskedőket és a biztosító társaságokat. Vladivosztokba szánt sok gőzös itt marad és ezáltal a kereskedők jelentékeny kárt szenvednek.

Törvényszék.

§ **Betörés és lopás.** A betörőknek és tolvajoknak a veszedelmesebb fajtajához tartozik K. Szabó Sándor 30 éves téglási illetőségű többször büntetett egyén. Rengeteg bűn tapad ennek az embernek a lelkéhez. Az életének kétharmadát a börtönben töltötte el, de bármily súlyos büntetéssel sújtják is, a becsületes utra nem téríthetik a gonosz esontot. Megmarad a réginek, nes-tersége lett már a betörés és a lopás. A javíthatatlan tolvaj az elmúlt télen Ujfehértó községben egész sereg betöréssel lopást követelt el. Garmadával hordott össze élelmi szert, ruhaneműt, bolticikéket és minden egyebet. Az összelopott holmikat aztán eladogatta potom áron. A károsultak között vannak Hornyák Sándor gazdalkodó Weisz Sándor és Fleischer Benő ruhakereskedők és Pozsgai Jenő fűszerkereskedő Ujfehértói lakosok, akiket együttvéve mintegy 567 korona erejéig károsított meg. A legutolsó alkalommal Pozsgai Jenő fűszerüzletébe másodézen történt betörése kísérletén rajtavesztett. Nyakorcsipték és bebörtönöztek a jeles férfit. Tegnap ítékezett felette a törvényszék, vele együtt vád alá kerültek azok is, akik a lopott szerzeményeket megvették tőle, névszerint: Cs. Takács József, Cs. Takács Józsefné, Tuba Imre, Szabó Miklósné és Poór Bálint téglási lakosok. A tárgyaláson eleinte tagadott a vádlott és csak a legutóbbi betörési kísérletet ismerte be. A tanúk vallomása után azonban megtört és törődelmesen bevallotta bűnösségét. A törvényszék többszörös betöréssel lopás büntetésben mondta ki bűnösnek a vádlottat és ezért 4 évi és egy napi fegyházra, Cs. Takács József 1 és félszapi, Cs. Takács Józsefnét 2 napi, Tuka Imrénét 1 napi fegyházra, Szabó Miklósnét pedig 4 korona pénz-büntetésre ítélte. Poór Bálint ellen az ügyész eljuttatta a vádat. Az ítélet jogerős.

§ **Testvérgyilkosság.** A budapesti büntető törvényszék eskübirósága Zsitvay Leo elnöklété alatt ma vonta felelősségére szándékos emberölés büntetéseért Listyák Anna 28 éves napszámcsinót, aki ez évi július 5-én egy hosszú pengéjű konyhakéssel oly szerencsétlenül szurta meg nővérét Hosko Jánosné szül. Listyák Máriát, hogy ez pár percrenyi haláltusa után kiszervevett. Listyák Anna pár év óta nővérénél Hosko Jánosné lakott. Ségora Hosko János az év legnagyobb részét vidéken töltötte munkában s mikor szabadideje engedte, akkor se jött haza valami nagy örömmel feleségéhez, mert a sógornőjével Listyák Annával folyton veszekedett. Ez év husvét táján egy munkás Szmelik Cirill költözött albérletbe Hoskoékhoz. A férj távollétében az asszony csakhamar viszonyt kezdett ezzel az albérlővel. Erről a viszonyról Listyák Anna révén — csakhamar tudott az egész környék s maga Listyák Anna volt az, aki naponként szemére hányta nővérének, hogy férjes nő léte viszonyt folytat albérlőjével. Ez év július 5-én Hoskóné jó ebédet főzött kedvesének, de az ebédből nővérének sem adott. Ha dolgozol, akkor enni is kapsz! szölt ridegen Listyák Annának, akit ezen rideg elutasítás annyira dühbe hozott, hogy a konyhaszekrényből kivett hosszú pengéjű éles konyhakést nagy erővel beledöfte testvére mellébe. A szerencsétlen nő csakhamar kiszervevett. Listyák Anna ezután kibuzta

nővére holttestéből a kést, s megtörölve a vértől, ágyában elrejtette. A testvérgyilkost a rendőrség nyomban letartóztatta. — A mai tárgyaláson, melyen a vádat dr. Polgár Viktor kir. ügyész képviselte, védő pedig dr. Weisz Odón volt, — Listyák Anna beismerte bűnösségét, védelmére csak azt hozta fel, hogy nem volt szándéka nővérét agyon-szurni. — Elnök kérdéseire aztán részletesen elmondotta véres eset előzményeit. Hosko Jánosné vele testvérel nagyon rosszul bánt s mindent kedvesének Szmelik Cirilnek juttatott. Így volt ez július 5-én az ebéddel is. Mikor kérését, hogy adjon neki enni, rendszeresen elutasította, oly erős felindulásba jött, hogy megtámadta nővérét. — A vádlottat itt oly keserves sírás fogta el, hogy percekig tartott, amíg lecsilapulva, vallomását tovább folytathatta.

Budapest, okt. 13. A pestvidéki törvényszék ma mondott ítéletet Listyák Anna bűnyügyében. Listyák Anna a testvérét ölte meg s ezért a törvényszék 6 évi fegyházra ítélte.

„Itt élned halnod kell!”

— Regény. —

Írta: Inotay Béla. 24.

III.

Ut a hónapos szoba felé!

Elutazhatsz a vasuton Budapestre, Berlinbe, vagy a hóvá tetszik, de nem élvezed a kocsiokon tett régi utazások gyönyörűségét a mely a természet intim barátjává tett meg tégedet. — Lomb hajolt az országútra megóvott a nap hevétől. Nyájas falusi vendéglők vártak a kis faluban. Takaros menyecske állt a kapuban; azt mondja, hogy már messziről megismerte a kocsi körgését, hiszen alig néhány hónapja szállottatok meg náluk. Az öreg kocsmárosné (a konyha anyakirálynője) jogarként tartja kezében a fűzőkancát, a mint a tüzhely mellől fut eléd. Öszintén örömmel üdvözlöl; megmutatja a tiszta, szép vendégszobát. Ebben aludtál, midőn iskolába, onnan pedig szünidőre szállított haza édes atyád és ott halt ő is, mikor — viruló arccal, viruló reményekkel, — őt kísérte a tisztos arcu, jóságos nagyatyád a tudomány csarnokába.

Ott bálsz meg, napkeltekor misét hallgatsz és ismét utra kelsz. Friss hajnali szellő kísér sokáig; akkor hagy csupán el a midőn a váci hegyen megpillantod a fénségesen hömpölygő Duna folyót... Megdöbbenve figyeled hömpölygő futását. Ez az óriás folyó, a mely temetője értatlan gyermekek korod vidám barátjának, a dudoló Garamnak... ez az a csodás, hatalmas víz, a melyről ámulattal olvastál, amelynek látására annyiszor vágytál... Nagy, mély folyó... olyan nagy, olyan mély, olyan végerhetlen, mint maga a sors, mint maga a végzet...

Budapestre érkezik Jenő. Ki akarná lerajzolni a nagy világáros minden csodálni való szépségét?

A székesfőváros lakója úgy sem értené meg, ha megkísérlelnék hü leírását, — mit érezhet annak gyermekét szive, ki először hallja meg a világáros bámulatos nesztét, kit először képráztat el bámulatos fénye és a ki először kerül az emberek százezrei közé.

IV.

„Kis madárka zeng az ágon...”

Korán reggel érkezik Jenőnk Budapestre. Kis podgyaszát rábizza a M. A. V. emterekre, maga pedig hónapos szobájának keresésére indul.

Nem kell a székesfővárost bebolyongnia. Megbeszélte Zvolenszkyékkel, hogy özvegy Tarna Gergelynéhez, Zvolenszkyék rokonához száll. Jóravaló kishivatálnok özvegye, a Budapestben lakó hős asszonyok egyike, a kiket a korán kidőlt férj egy kis nyugdíjjal, vagy annyival sem hagy magára. — Van egy kis butoruk; bebutorozzák a hónapos szobát, maguk a konyhában, előszobában húzódnak meg.

(Folyt. köv.)

Városi Színház.

Bérlet 17. szám. (B)

Szombat, október hó 14-én:

NAGYAPÓ.

Eredeti énekes vigjáték 3 szakaszban.

SZEMÉLYEK:

Peterdi — — — —	Békés Gyula.
Bojti Zsuzsi — — —	Szabó Irma.
Rafaela, szobalány —	Fóti Frida.
Péter, Peterdi szolgája —	Vadász Lajos.
Kiss Tamás, falu bíró —	Szabó Gyula.
Anna, neje — — — —	V. Kállai Jolán.

Vasárnap, október hó 15-én két előadás:

Délután:	Este:
Az aszfalt betyár.	János vitéz.
Bohózat.	Operette.

Nyilt-tér.

szilárd és folyékony
Sargha Szappan
Glycerin.
a bőrre fehérre
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Glycerin szappan

úgy felnötteknél, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkifűzőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Sehan dibauer stb. . . által legjobb eredménnyel használt.

Kardos László

Debrecen

Kossuth utca 9. szám alatti nagyraktáiraiban vásárolhatók határozott áron, kifogástalan minőségben

a legszebb téli áruk,

mennyasszonyi kelengyék, paplanok, madracok, függönyök, magyargyártmányu pokrócok, asztalnémiék, házivásznak valódi Jäger gyapju alsóruhák, harisnyák, szőnyegek.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy túlhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. Ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kék-előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerezési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,

DEBRECEN, Városháza.

DONOGAN ÉS SOMOSSY**Debrecen, Kistemplombazár.****Megérkeztek raktárra az
őszi divat ujdonságai****Divat kelmék
Angol flanellek
Posztók Costümre
Mosó velezek stb. stb.****Külön szőnyeg osztály.**

9470—1905. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Király Péter s csatlakozott társai végrehajtóknak Szilágyi Imre végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén lévő B.-ujváros község határában fekvő a b.-ujvárosi 377 sz. tjkvben A + 3 sor. 3089/a. 1. hrsz. alatt felvett felerészben Szilágyi Imre végrehajtást szenvedett, másik felerészben pedig Csige Mária nevén álló az 1881. évi LX. t.-c. 156 §-a pontja alapján egészben elárverezendő ingatlanra 227 koronában;

a b.-ujvárosi 2350 sz. tjkvben A+2 s. 3084/a—2 hrsz. alatt felvett felerészben Szilágyi Imre végrehajtást szenvedett, másik felerészben pedig Csige Mária nevén álló az 1881. LX. t.-c. 156 §-a pontja értelmében egészben elárverezendő ingatlanra 226 koronában;

a b.-ujvárosi 2198 sz. tjkvben A+2 sor. 3177/b hrsz. a. felvett most már végrehajtást szenvedett Szilágyi Imre és neje Csige Mária jogutóda R. Tóth Zsuzsánna nevén álló az 1881. LX. t.-c. 156 §-a. pontja értelmében egészben elárverezendő ingatlanra 228 koronában;

végül a b.-ujvárosi 917 sz. tjkvben A+1—2 sorszámmal alatt felvett felerészben végrehajtást szenvedett Szilágyi Imre, — másik felerészben pedig Csige Mária nevén álló, az 1881. évi LX. t.-c. 156 §-ának d. pontja értelmében egészben elárverezendő házas udvartelekre és közös legelőbeli illetőségre 421 koronában az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi december hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor Balmazujváros község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 22 koronát 70 fillért, és 22 kor. 60 fillért, 22 kor. 80 fill. és 42 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Debrecen, 1905. Szeptember 18-án.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Kelemen,

kir. trvszéki bíró.

NYAVALYA TÖRÉS!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad. „Hattyu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

Debrecen látványossága

az a fényes ékszerüzlet, amely a **Hungária kávéház mellett** közfigyelem, általános érdeklődés és nagy kereslet helye.

ROSE DEZSŐ

ékszerüzlete ez, ahol a legragyo-
góbb ékszerek halmaza fényes ki-
állításban, rendkívül szolid áron
áll a közönség rendelkezésére.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-téle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelten áron s igen kedvező részletfizési feltételek mellett eladó.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell!
a szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware vessző eladás

Cím:

Szigyártó és Takáts

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd.
Somogy-m

Egyedüli gőzbutorgyár

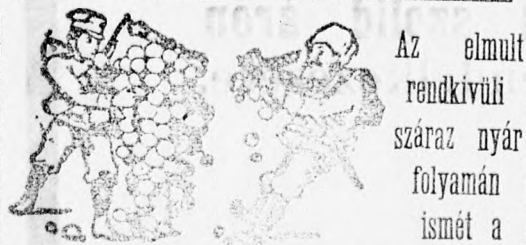
Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legerősebb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főter.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 25 N.-Küküllőmenti)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep amely az évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. Köpes árjegyzék számos elismert levéllel ingyen és bérmentve.

Végkiárulás üzletfelosztás miatt.

Mig a készlet tart

férfi-, fiu- és gyermek ruhák

minden elfogadható áron *végkiárusítottatnak.*

GRÜNFELD ADOLF

üzletében

DEBRECEN, Kistemplom mellett.

Mesés olcsó árak. — Félingyen.

Mindszent és halottak napjára!

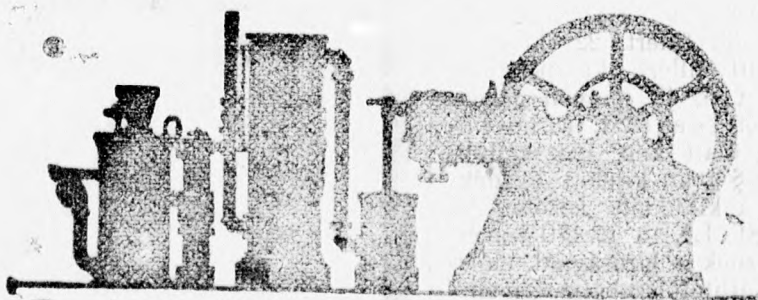
Szebbnél szebb koszorúk szárított és művirágokból legujabb minta szerint Paczelt János virág üzletében készen vannak a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére. Friss élővirág koszorúkra megrendeléseket elfogad és bárholva pontosan szállít. Virág csokrok, fej- és mellidiszek legjobb ízléssel köttetnek.

Tömeges megtekintést és megrendeléseket kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Paczelt János

mag- és virágkereskedése Debrecen.

A Horváth féle gőzfűrészt telepen vágott tölgytüzifa 100 kilogrammonként 75 kr-ért kapható.
Nagyobb vételnél árkedvezmény.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntő: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomotók, szivó-gáz-motortelep 2-3 H.P. üzemi költség. — Kedvező fizetési feltételek. — Előre gyártmány. — Kétszázéves és árjegyzék ingyen.